VISUL LUI DESPRE MARE

de Herbert W. Franke

Traducerea Peter Sragher

E greu de închipuit că universul cenuşiu de clădiri cu nenumărate etaje ar putea să se sfîrşească undeva, că după ziduri fără geamuri, din oţel şi mase plastice, ar putea să se ivească o fîşie din solul vechi şi că acolo ar putea să înceapă lumea verde a apei - cu limpezimea şi liniştea ei inimaginabile.

Jean Audedat nu văzuse niciodată marea; nu cunoştea pe nimeni care să o fi văzut şi nu ştia unde se află. Şi totuşi nu se gîndea la nimic altceva. Pe vremuri Paradisul se afla sus, în ceruri, printre nori, acolo unde sînt înălţimile luminoase, dar aerul nu mai era de multă vreme străveziu. Norii fuseseră înlocuiţi de un clopot de ceaţă impenetrabil şi pentru a ajunge la nişte zone luminoase ar fi fost nevoie de rachete, care nu mai existau de mult. Nu, Paradisul se găsea astăzi sub apă. Toţi văzuseră benzile magnetice video; ele proveneau din vremea cînd marea nu fusese încă declarată zonă de rezervaţie. Pe atunci oamenii aveau voie să pătrundă acolo cu vase şi submarine şi se întorceau. Ei relataseră ceea ce văzuseră. Adunaseră filme cu bancuri de peşti înotînd peste recife şi înregistrări cu cîntecul balenelor. Marea era un rezervor de forme de viaţă de o extraordinară diversitate. Unde mai existau pe uscat plante şi animale ? În laboratoare şi muzee. În sere şi colivii, în acvarii terarii. Obiecte de cercetare, material demonstrativ. Asţa era totul. Iată de ce fusese corectă decizia de a se închide accesul la ocean - pentru a-1 păstra. Mult prea multe elemente se aflau în ruină - instalaţii de foraj, mine subacvatice, centrale electrice acţionate de maree. Mult prea multe elemente fuseseră pierdute pentru totdeauna: prin desecare, prin zăgăzuire, prin umplere, prin poluare... Acest ultim ungher însă... era bine că poziţia lui era ţinută în secret. Ce mai puteai spera pe lumea asta ? Ce răsplată mai putea să existe ? În ce Paradis să mai fi putut crede ?

Jean Audedat era controlor la Ministerul Statisticii şi Demoscopiei al Guvernului Mondial. O viaţă întreagă verificase date, adunase cifre şi valorificase informaţii. Organizaţia era însărcinată cu chestionările. Controlul, sistematizarea, validarea, analizarea materialului relevant: înscrieri la cursuri de perfecţionare, liste de împrumuturi de la biblioteci, comenzi de bilete, călătorii. Nivelul de cultură al populaţiei. Dinamica acesteia. Presiunea exercitată de ea la nivel comunicaţional. Rata sinuciderilor. Structura socială. Indicele tulburărilor sociale.

Speranţa de viaţă. Densitatea populaţiei. Audedat zăbovise în toate colţurile lumii, cunoştea centralele de supraveghere ale tuturor districtelor şi îşi dăduse seama că pretutindeni apar aceleaşi probleme, pretutindeni se ivesc aceleaşi supărări şi crize...

Cînd coborî de pe scara rulantă pe banda rapidă de transport, reuşi să privească prin geamurile holului de legătură pînă în hăul străzilor: aici, sus, domnea un amurg tulbure şi prin aburul de peste căile de circulaţie clipeau lumini izolate. Audedat dădu din umeri şi coborî de pe banda rapidă de transport.

Biroul în care intră era acoperit pe trei laturi cu biblioraftturi burduşite cu microfilme. Secretara şefului său stătea ghemuită între ele ca într-o vizuină uscată. Avea deja o vechime de 60 de ani - şi totuşi erau puţine şanse să atingă limita de puncte. Doar puţini o atingeau - o elită de funcţionari ireproşabili, de oameni neobosiţi, de obsedaţi ai datoriei. Nici el nu ar fi avut nici o perspectivă să o atingă dacă nu s-ar fi oferit voluntar, încă de la începutul activităţii sale profesionale, la munca cîmpului. Asta însemna o existenţă fără familie, fără prieteni, fără domiciliu stabil. Din zilele acelea, cînd văzuse nişte fotografii subacvatice în centrul de instruire, nu mai avusese alt ţel în viaţă.

— Trebuie să aşteptaţi puţin, spuse femeia grasă care şedea în scaunul confecţionat din ţevi de oţel,... acum e într-o videoconferinţă.

— Am timp, răspunse Audedat.

În ochii secretarii se ivi un licăr de interes.

— Aţi atins-o ?

— Depinde de estimare. Totuşi cred că da. Ultima însărcinare în Brazilia... cred că am contul complet.

— Sînteţi demn de invidiat, mormăi femeia şi se cufundă din nou în mormanul de acte.

Audedat se aşeză. Visa. Vedea bule argintii de aer care se roteau, fiinţe zvelte jucîndu-se cu valurile, plante verzi rămuroase, întinse deasupra nisipului alb, scoici, corali şi deasupra domnea o lumină care se revărsa din belşug. Nici urmă de murdărie sau gunoi. Nici vorbă de îngustime. Libertate în trei dimensiuni. Imponderabilitate...

— Puteţi intra !

Audedat tresări. Văzu semnalul verde deasupra uşii, se ridică şi o deschise.

— Am în fata mea raportul dumneavoastră. Aţi lucrat bine!

Directorul îi făcu un semn, şi Audedat se aşeză sfios pe marginea scaunului destinat oaspeţilor. Privirea sa rămăsese aţintită asupra filelor pe care le scrisese; din timp în timp ea aluneca pe chipul şefului său, care se încruntă. Audedat simţi brusc că îl copleşeşte pentru o clipă un fel de indispoziţie - teama că iarăşi ar putea să nu fie de ajuns... însă şeful închise brusc mapa şi se ridică. Ieşi din spatele biroului său şi zîmbi.

— Aţi fost unul dintre cei mai buni colaboratori ai mei, spuse el. Pentru prima oară se simţea o umbră de interes personal.

— Asta înseamnă că eu... Am adunat destule puncte ?

— Da, răspunse şeful.

Stătea în faţa lui Audedat şi îl privea aproape părinteşte, cu toate că era mai tînăr.

— Şi sînteţi ferm hotărît ?

Audedat încuviinţă.

— Cînd ? întrebă şeful. Mai aveţi ceva de reglemetat ? Aveţi rude sau cunoştinţe ? Ce se va întîmpla cu proprietatea dumneavoastră ?

— Nimic, răspunse Audedat. Nu am nimic. Nici rude. Aş vrea... aş vrea să nu pierd timp.

Şeful îi petrecu mîna pe după umăr.

— Atunci, veniţi !

Merseră împreună la lift. Staţiunea de transformare se afla la etajele inferioare - cu mult sub benzile rapide de transport şi benzile rulante. Aici nu existau ferestre - doar pereţi din mase plastice, acoperiţi de un abur provenit din condens. Aerul era umed. Trecura prin preajma a diverse aparate: encefaloscoape, dispozitive de focalizare, acumulatoare de solide, staţii de observare şi selectare a datelor. Între aceatea se găseau cronometre, higrometre, rezervoare de soluţii, instalaţii de anestezie. Ici, colo, între aparate de măsură, se aflau oameni, care însă nu-şi ridicară privirea apre ei.

Audedat simţi că îl cuprinde o nelinişte surprinzătoare, care făcu şi mai stăruitoare bucuria trezită în el de aşteptare,

- Ce specie îmi revine mie ? întrebă el. Un delfin ? Sau o

balenă albastră ?

Altădată nu ar fi îndrăznit să-i pună directorului o întrebare personală. Acum însă totul era altfel.

— Nu ştiu, răspunse cel mai tînăr. Cred însă că este totuna.

— Şi ce se întîmplă cu amintirile ?

— Chiar vă interesează asta ? întrebă şeful. Ce amintiri vreţi să luaţi cu dumneavoastră ? Credeţi-mă pe cuvînt: nu o să simţiţi lipsa nici unui lucru. Tocmai în aceasta constă răsplata - nici o povară, nici o urmă de teamă - nici un ieri, nici un mîine.

— Şi cît timp...

— Nu vă faceţi griji. Acolo nu există limite. Veţi uita ce înseamnă timpul.

Se opriră în faţa unei bariere. Directorul îi întinse asistentei medicale un mic pachet de hîrtii. Aceasta băgă o cartelă magnetică într-un orificiu al maşinii şi aşteptă. Din maşină ieşi apoi o listă cu date cifrate.

— Încă o întrebare, spuse Audedat. Vorbea febril, ca şi cum s-ar fi grăbit deodată. Unde este marea ? Desigur că acum am dreptul să aflu, nu-i aşa ?

Directorul zîmbi cu un aer liniştitor.

— Dar este totuna ! Sau nu este ? Tocmai acum acest lucru este complet indiferent.

Audedat ezită. Se gîndi pentru puţin timp.

— Aş fi dorit mult să o ştiu. Toată viaţa m-am gîndit la asta... Dar, desigur... Aveţi dreptate ! Nu este chiar atît de important.

Cu acestea se spusese tot ce era de spus. Relaţia dintre ei se rupse brusc. Directorul ar fi putut să plece, dar rămăsese pe loc - aproape stingherit - şi aştepta.

Asistenta se sculă în picioare,

— Totul este în regulă, spuse ea şi îi făcu semn cu mîna.

Şeful ezită o clipă, apoi îi întinse mîna lui Audedat.

— Mult noroc, spuse el.

Jean Audedat trecu de o poartă şi ajunse la bariera. Se dezbrăcă şi intră în cabina de adaptare. Se întinse pe masă şi aşteptă înţepătura fină a automatului de injecţii. Un dispozitiv de focalizare coborî deasupra frunţii sale. În jurul lui se produse un gol şi se făcu întuneric, ca după aceea să înceapă să se dizolve vechea sa existenţă. Ultimul lucru pe care îl simţi a fost

presiunea uşoară a unei umezeli care îl cuprindea...

Cînd asistenta medicală se întoarse, directorul tot mai stătea în faţa barierei. Fata îl privi uimită.

— Unde este acum ? întrebă el. Aş vrea să văd unde este.

— Asta-i un lucru neobişnuit, răspunse asistenta care era impresionată neplăcut, şi adăugă... şi este lipsit de sens.

— Nu dumneavoastră sînteţi în măsură să apreciaţi acest lucru, spuse directorul cu asprime. Eu sînt funcţionar de rangul întîi. Îşi aruncă legitimaţia pe masă. Aş vrea să văd unde sînt duşi.

— Bine, spuse asistenta. O luă înainte şi el o urma. Intrară într-o sală imensă. Nenumărate recipiente de sticlă erau aliniate în rafturi de aluminiu, suprapuse cîte zece. În fiecare dintre acestea se aflau cîteva fragmente de tuf, cîteva cochilii de scoici din mase plastice, ceva iarbă şi puţin nisip. În fiecare dintre recipiente intra mică ţeavă, din care ieşeau bule de aer, rămînînd agăţate de ea pentru o clipă, ca apoi să se desprindă, să urce şi să se spargă. În fiecare recipient pluteau cîteva smocuri de măcriş de apă, mai multe frunze cu un aspect spongios şi o masă mare de alge. Şi în fiecare se deplasa un banc de minusculi peşti transparenţi, care o luau un pic într-o parte, apoi urma o întoarcere fulgerătoare - înapoi, încolo şi încoace.

Directorul privi un timp în tăcere, se răsuci pe călcîie şi părăsi încăperea fără să se uite înapoi.